

هنجار گریزی آوایی در اشعار پروین اعتصامی

صدیقه درستی^۱، دکتر آیت شوکتی^۲

۱- دانشجوی دکتری دانشگاه آزاد اسلامی خوی

۲- ستاد دکتری دانشگاه آزاد اسلامی خوی

چکیده

زبان با عنوان یکی از ابزارهای ارتباطی بنیادین است که در خلق آثار ادبی و هنری نیز ابزار اساسی به شمار می رود. زبان شعری پروین ویژه خاص خود پروین است که در عرصه ادبیات کلاسیک با شعرای دیگر برابری می کند و چه بسا بر بسیاری از آنها نیز برتری دارد. به همین دلیل محققان بسیاری کوشیده اند از طریق شیوه های نقد ادبی این ویژگی زبان او را بررسی کنند. در این پژوهش نیز بخشی از هنجار گریزی در اشعار پروین و اهمیت و دلیل به کارگیری این لغات خارج از زبان هنجار که در شعر وی به کار رفته است، بررسی می شود و معلوم می کند که این موضوع در چهارچوب هنجار گریزی آوایی که موجب برجسته شدن کلام شاعرانه وی شده است، با زیر گروه هایی مانند اشباع، ابدال، تخفیف، اضافه، ادغام، مشدد، حذف و تسکین، چگونه و با چه ترفندی در شعر او به کار گرفته شده است. پروین با بهره گیری از این فنون موجب برجستگی زبان شعری خویش می شود و آن را از تکرار و روزمرگی متمایز می کند.

کلید واژگان: پروین، هنجار گریزی آوایی، زبان معیار، آشنایی زدایی